

Het voormalige trappistenklooster op de „Rosenthal“

Door de chaos van de revolutie

De Franse revolutie van 1789 had verregaande gevolgen voor de hele maatschappij – ook voor de geestelijken: omdat de religieuze orden opgeheven werden, bleef er voor de Fransen die graag in een kloosterlijke gemeenschap wilden blijven wonen enkel het ballingschap over. Onder hen waren ook 24 monniken uit het klooster La Trappe in Normandië, die vervolgens in mei 1791 een klooster in Valsainte in Zwitserland huurden. Omdat deze al snel te klein werd, vertrokken er meerdere monniken om ergens anders een vesting op te richten. Drie van hen, waaronder de latere prior van het trappistenklooster van Darfeld, Eugène de Laprade, vertrokken in augustus 1793 naar Noord-Amerika. Ze strandden aanvankelijk toch in Westmalle, in de buurt van Antwerpen, waar in juni 1794 het eerste trappistenklooster van Vlaanderen werd gesticht. Al na enkele weken moesten de monniken vluchten voor het Franse revolutieleger. Hun volgende bestemming: het aartsbisdom Keulen. Hier hoopten ze te kunnen blijven, al was het maar omdat de aartsbisschop van Keulen, Maximilian Franz aartshertog van Oostenrijk, de broer van de Franse koningin Marie-Antoinette was.

... naar Rosendahl

Na een tussenstop in het benedictijner klooster Brauweiler kwamen de monniken naar Marienfeld (Harsewinkel). In het plaatselijke cisterciënzerklooster leerde Eugène de Laprade de drost Adolf Heidenreich Droste zu Vischering kennen – en aan de zware weg van de monniken kwam hier voorlopig een einde: op het terrein van de drost in Darfeld plaatsten de geestelijken op 16 september 1795 het oprichtingskruis van de nieuwe trappistennederzetting LA MAISON-DIEU DE L'ETERNITE DE NOTRE DAME DE LA TRAPPE („Abdij de Notre dame de La Trappe“) – in de volksmond ook wel bekend als het „Rosenthaler Trappistenklooster“, in navolging van het gelijknamige, naastgelegen grondstuk. De gemeenschap bestond uit negen monniken en prior de Laprade. Dankzij de financiële ondersteuning van de adelen van het Münsterland kon het kloostergebouw snel gebouwd worden. De eerste klok „Antonia“ werd gegoten door Alexius Petit uit Gescher op 14 juni 1796.

Aanwas voor het nieuwe klooster

Ondertussen bereikten de Franse troepen ook het trappistenklooster in Valsainte, waarna de plaatselijk abt sinds 1800 zowel monniken, nonnen als kinderen van zijn opvoedinstituut naar Darfeld stuurde. Op 18 december 1800 werd het Darfelder nonnenklooster LA MAISON-DIEU DE NOTRE DAME DE LA MISERICORDE („Klooster van Onze-Lieve-Vrouw van de genade“) opgericht. „Rosenthal“ was een dubbelklooster geworden – en al snel hopeloos overvol. Het huren van een bijna leegstaand cisterciënzerklooster drie kilometer ten noorden van Klein Burlo liep uiteindelijk op de klippen vanwege de weerstand van de prinsbisschop. Nadat het klooster in 1802 middels secularisering door de wild- en rijngaaf Salm-Grumbach was overgenomen, konden de monniken in 1804 toch nog naar Klein Burlo verhuizen. De nonnen bleven in het klooster van Rosenthal.

Verjaging en terugkeer

Na onenigheden met de abt in het moederklooster Valsainte, werd prior de Laprade op 6 juni 1806 verkozen tot kloosterabt en twee jaar later na pauselijke confirmatie in de dom van Münster ingewijd. Op dat moment leefden er 79 monniken en 42 nonnen in de twee kloosters van Darfeld.

De rust die ze daar vonden was echter van korte duur: op 24 juli 1811 werden er per edict trappistenkloosters in het hele invloedsgebied van Napoleon gesloten. Het vermogen van de monniken van Darfeld werd in beslag genomen. De monniken en nonnen moesten Darfeld verlaten en naar hun herkomstgebieden terugkeren. Slechts een aantal bleven in Darfeld.

In 1814 konden nagenoeg alle kloosterlieden terugkeren. Na een petitie van de abt de Laprade aan de Pruisische koning mochten de trappisten weer in Darfeld verblijven. Echter, door verschillende voorschriften werd hen het normale kloosterleven vrijwel onmogelijk gemaakt. De regering wilde ze hiermee tot het opgeven van het klooster dwingen. De Laprade spande zich tegelijkertijd bij de Franse koning Ludwig XVIII in om het klooster La Trappe in Normandië weer te mogen openen. Abt de Laprade zou echter nooit naar Frankrijk terugkeren: op 15 juni 1816 stierf hij in de leeftijd van slechts 50 jaar in het Belgische Borsut.

Het einde van het Darfelder trappistenklooster

Al een jaar voor de dood van de abt lukte het een Darfelder monnik in Entrammes in het Département Mayenne het eerste klooster sinds de revolutie een nieuw leven in te blazen. Vijf monniken uit Darfeld gingen onder leiding van de donatenmeester Bernard de Girmont naar Entrammes, om het klooster voor te bereiden op het onthaal van monniken. Op februari 1815 was het zover en het klooster MAISON-DIEU DE NOTRE DAME DU PORT DU SALUT („Abdij Notre Dame du Port du Salut“) opende zijn poorten. Het klooster bestaat nog altijd en diens gemeenschap neemt bedrijvig deel aan een intensief partnerschap. Zijn inmiddels ruim 200-jarige geschiedenis vormde in 1970 de basis voor deze historische samenwerking.

In het Rosenthaler klooster werd na de plotselinge dood van de abt de Laprade, Petrus Klausener uit Burtscheid bij Aken de opvolger. Vanwege de slechte verhoudingen met de overheid zag de gemeenschap uiteindelijk toch van de abtsverkiezing af. In plaats daarvan werd het klooster als prioraat direct onderworpen aan de kloostergeneraal in Rome. Klausener zocht vanaf 1823 buiten het Pruisische invloedsgebied naar een nieuw thuis voor de Darfelder monniken. Uiteindelijk had hij succes in de Elsass: hier spraken de mensen niet alleen Duits; de Franse koning had de trappisten ook nog eens toestemming gegeven om terug te keren. In september 1825 vertrokken de laatste 62 Darfelder trappisten (34 nonnen en 28 monniken) naar het nieuwe klooster in Oelenberg bij Reiningen. Het kloostercomplex op de „Rosenthal“ werd in 1826 afgebroken en kwam het complex in handen van de drosten.